

[A. C. Mortensen.]

Kunstprodukt, var det for saa vidt i Strid med Loven, som Ministeren uden at komme til Lovgivningsmagten kunde forbyde det med det samme. Men saaledes er det ikke med Margarinefabrikkerne; de har haft fuld Ret til at lave og har ofret store Beløb paa at lave denne Iskrøm, og efter at de havde ofret mange Tusinde paa det, kommer man nu og vil gennem Lovgivningsmagten gøre disse Anlæg ubrugelige. Det er nu en Gang saadan, at den Is, de laver, er af Fløde eller delvis Fløde og Mælk, jeg tror ikke, man er inde paa i alt Fald helt at lave Iskrøm, uden at bruge Mælk og Fløde.

Men saa er der et helt andet Spørgsmaal. Den højtærede Minister sagde, at Hovedsagen i Smør- og Margarineoven var, at Smør- og Margarinefabrikationen skal være skarpt adskilte. Jeg tror, det har været heldigt for hele vor Mejeriproduktions Udvikling, at det har været saadan, og vi ønsker ingen Ændring i dette. Nej, det, jeg sagde før, var, at hvis der var nogen som helst Fare for, at det, at Margarinefabrikkerne laver Flødeis, kunde genere Smørproduktionen, var der Grund til at forbyde det, men det har ingen forsøgt at bevise, selvfølgelig, for det kan ikke komme til at genere. Noget helt andet er, at hidtil har man været enig om, at det, der kaldes Mejeriprodukter, skulde være de rene Varer, Produkter, som fremstilles af Mælk og Fløde, Smør, Ost o. s. v., men ikke en Sammenblanding af forskellige Varer; men Flødeis er netop en Sammenblanding, man bruger Fløde og Mælk og forskellige andre Ingredienser, man kunde med lige saa stor Ret sige, at det er et Kunstprodukt, der kun maa fremstilles paa Margarinefabrikkerne og ikke paa Mejerierne. Jeg tror ikke, det er nødvendigt, at Lovgivningsmagten skulde gribe ind paa dette Omraade, jeg tror, man ganske rolig kunde lade det gaa som i Øjeblikket og nøjes med at indføre Kontrol med, at der fremstilles gode og sunde Produkter; men dette er et stærkt Indgreb overfor de Margarinefabrikker, som har ofret Penge paa de store Anlæg, og det er et stærkt Indgreb at sige, at i Fremtiden maa Margarinefabrikkerne ikke begynde paa Produktion af denne Flødeis, da det faktisk ikke kan genere andre Virksomheder. Medmindre Forholdet da er det, at man ønsker, der skal være en Beskyttelse for Mejerierne, saa disse er fri for den Konkurrence, der opstaar ved, at Margarinefabrikkerne ogsaa fremstiller Isen.

Maa jeg endelig med Hensyn til Fabriktilsynet blot gøre den Bemærkning, at den

højtærede Minister har jo fastslaaet, at i Øjeblikket er Iskræmfabrikkerne underkastet Fabriktilsynet, og ogsaa Mejerierne er underkastet dette, hvis de indretter Iskræmanlæg. Derfor bliver det en Ændring i Fabrikloven, hvis man vil hævde, at Mejerierne, selv om de fabrikerer Iskrøm, skal være fritaget for Fabriktilsynet. Hvis man endelig vil give Mejerierne en Særstilling her, synes jeg ikke, man skal lave det paa denne Lov, saa maa man komme med Forslag om Ændringer i Fabrikloven.

Orla-Jensen: Jeg maa begynde med en lille Bemærkning til det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen angaaende „Kalvefløde“, da jeg jo har min Andel i Fremkomsten af dette Produkt. Det ærede Medlem fremhævede, at Kalvene døde deraf. Jeg maa dertil sige, at der forelaa Anbefalinger fra langt over 100 dygtige Landmænd, og ganske vist viste de officielle Forsøg, at Produktet ikke var saa godt overfor Kalve, som man oprindeligt havde Grund til at antage, men i alle Tilfælde var det et udmærket Produkt overfor Grise, og alene paa den Basis kunde det være blevet en stor Industri. Det var derfor et meget haardt Slag, at der kom det ene Lovforslag efter det andet, der gjorde det ganske umuligt at fremstille dette Produkt paa den billigst mulige Maade, nemlig i Tilknytning til Mejerierne. Nu laves det jo paa anden Maade, men det bliver 1 à 2 Ø. dyrere pr. l for Landmændene end i den oprindelige Form. Der blev ikke givet 6 Aars Afviklingstid, og det gik meget haardt ud over dem, der havde sat deres Penge i dette Foretagende. Ministeren taler om det, som om det var en Forholdsregel, der var rettet imod Mejerierne, at disse ikke fik Lov til at lave denne „Kalvefløde“, men det var i Virkeligheden en industriel Virksomhed, der blev ramt, og ikke Mejerierne eller i alt Fald i meget mindre Grad Mejerierne.

Til den højtærede Minister skal jeg blot sige, at Ordet Fedtemulsioner — det fremhævede jeg allerede forrige Gang — omfatter jo ogsaa Smøreprodukter til Maskiner, Mayonnaiser o. s. v., det er derfor et Ord, der ikke tilstrækkeligt betegner det, som menes her: Erstatningsmidler for Mælk og Fløde; og saa omfatter det heller ikke kunstige Skummetælksprodukter, som jeg ogsaa nævnte. Det vil derfor være heldigt her at benytte Udtrykket „Erstatningsmidler for Mælk og Fløde“ i Stedet for Fedtemulsioner. De fedtholdige Produkter kunde man saa betegne paa en anden Maade; jeg kom med et Forslag, men det er muligt, at vi i Udvalget kan finde et endnu bedre.